

INFORMACIONI SISTEM ZA UPRAVLJANJE PROCESIMA BROKERSKE ORGANIZACIJE

INFORMATION SYSTEM FOR BROKER AGENCY MANAGEMENT

Radomir Brzaković¹⁾, Zoran Marjanović²⁾, Željko Radulović³⁾

Rezime: *Informacioni sistem za upravljanje procesima u brokerskoj organizaciji gradjen je korišćenjem standarda IDEF0 i IDEF1X realizovanih kroz CASE alate BPwin-a i ERwin. Predloženi način rada korišćenjem CASE alata uključuje buduće korisnike koji će koristiti odgovarajući aplikativni softver i koji će dok se projektuje sistem ukazivati na nedostatke i svoje potrebe za informacijama. Ovaj informacioni sistem projektovan je u cilju automatizacije poslovnih procesa i poboljšanja kvaliteta poslovanja u brokerskoj organizaciji, a samim tim i svih ostalih učesnika u poslovnim procesima koji su direktno ili indirektno oslonjeni na brokersku organizaciju.*

Ključne reči: *Informacioni sistem, brokerska organizacija, CASE alati*

Abstract *Information system for broker agency management is developed by standards IDEF0 and IDEF1X realized through CASE tools BPwin and ERwin. Suggested method uses CASE tools and includes users of application software witch will point to some insipidity disadvantage and needs for information. This information system is developed in order to make progress in process of business automation and business quality system improvement for broker agency as well as all other parcipiants in business processes which are directly or indirectly related with broker agency.*

Key words: *Information system, broker agency, CASE tools.*

1. UVOD

Uloga informacione tehnologije je da pruži organizacijama stratešku prednost, olakšavajući rešavanje problema, povećavajući produktivnost i kvalitet, poboljšavajući uslugu korisniku, usavršavajući komunikaciju i saradnju te tako omogućavajući da se reorganizuje poslovni proces. IT se može obezbediti ne samo uz pomoć odeljenja IS, već i uz pomoć krajnjih korisnika. Upravljanje informacionim resursima, novim tehnologijama i komunikacionim mrežama postaje kritični faktor uspeha u operacijama mnogih organizacija i biće ključno za opstanak poslovanja u digitalnoj ekonomiji. Računarski sistemi uopšteno, i sistemi bazirani na mreži pogotovo, danas se mogu naći čak i kod najmanjih poslovnih aktivnosti. Skoro je nemoguće voditi konkurentan biznis bez računarskog IS. Zaista, globalni pritisci usled konkurencije i stalne inovacije teraju mnoge organizacije da ponovo razmisle o tome kako posluju. Priznajući vrednost tehnologije, razvoja sistema i funkcionalnih sistema obrade transakcije, treba naglasiti inovativne primene informacione tehnologije. Ubrzano rastuća upotreba Weba, Interneta, intraneta, ektraneta i elektronske trgovine menjaju način na koji se posluje u gotovo svim organizacijama.

2. ANALIZA ZAHTEVA KORISNIKA

2.1. Analiza zahteva korisnika na operativnom nivou

- Informacije o stanju VL računa,
- Informacije o stanju TR računa,
- Informacije o realizovanim nalogima,
- Informacije o ostvarenom prometu,
- Informacije o Odlukama Vlade Republike Srbije,
- Informacije o datumu aukcije,

2.2. Analiza zahteva korisnika na taktičkom nivou

- Informacije o otvorenim pojedinačnim nalogima,
- Informacije o otvorenim zbirnim nalogima,
- Informacije o nominalnoj vrednosti HOV,
- Informacije o propisima Komisije za HOV,
- Informacije o propisima Centralnog registra,
- Informacije o kretanju vrednosti HOV na berzi,
- Informacije o planiranom postizanju vrednosti HOV,

1) Radomir Brzaković, dipl. inf., ZA-Informacioni sistemi, email :brzijax@yahoo.com

2) Zoran Marjanović, dipl. maš. ing., ZA-Institut za automobile, Kragujevac

3) Željko Radulović, dipl. maš. ing., ZA-Informacioni sistemi

2.3. Analiza zahteva korisnika na strategijskom nivou

- Informacije o planiranim aukcijama,
- Informacije o planiranom ostvarenju vrednosti HOV,
- Informacije o ostvarenoj vrednosti HOV,
- Informacije o stepenu zadovoljstva klijenata,
- Informacije o ostvarenoj proviziji,
- Informacije o stanju berze,
- Informacije o statusu i profilu zaposlenih,
- Informacije o frekventnosti aktiviranja naloga,

3. IS ZA UPRAVLJANJE PROCESIMA PRAĆENJA NALOGA KLIJENATA U BROKERSKOJ ORGANIZACIJI

3.1. Ciljevi i strategije poslovanja

- Povećati frekventnost naloga
- Ostvariti maksimalnu vrednost HOV
- Ostvariti bolju informisanost klijenata
- Poboljšati uslove rada eminenata (brži protok neophodnih informacija)
- Povećati ostvarenu proviziju
- Povećati dobit klijenata
- Ostvariti bolju informisanost o trendu stanja berze
- Omogućiti povećanje plata zaposlenih
- Jačanje odgovornosti zaposlenih za donošenje svih odluka
- Optimizacija kadrovske strukture: pravi čovek za prave poslove
- Ubrzanje prenosa sredstava sa računa na račun

3.2. Ciljevi IS

Globalni ciljevi su:

- Obezbediti on-line komunikaciju sa javnim DB (Beogradska berza, Centralni registar, Vlada Republike Srbije)
- Omogućiti direktno informisanje korisnika preko Interneta
- Obezbediti efikasno i zaštićeno komuniciranje i razmenu podataka sa eksternim saradnicima
- Automatizovati praćenje:
1) otvorenih naloga; 2) realizovanih naloga; 3) ostvarenih vrednosti HOV; 4) stanja TR; 5) stanja VR; 6) trenda stanja berze.
- Obezbeđivanje informacione osnove za nastup na aukciji
- Blagovremeno, funkcionalno, tačno i potpuno informisanje menadžmenta
- Obezbediti on-line komunikaciju sa bankama

3.3. Globalne informacione potrebe i zahtevi

Osnovne potrebe preduzeće su:

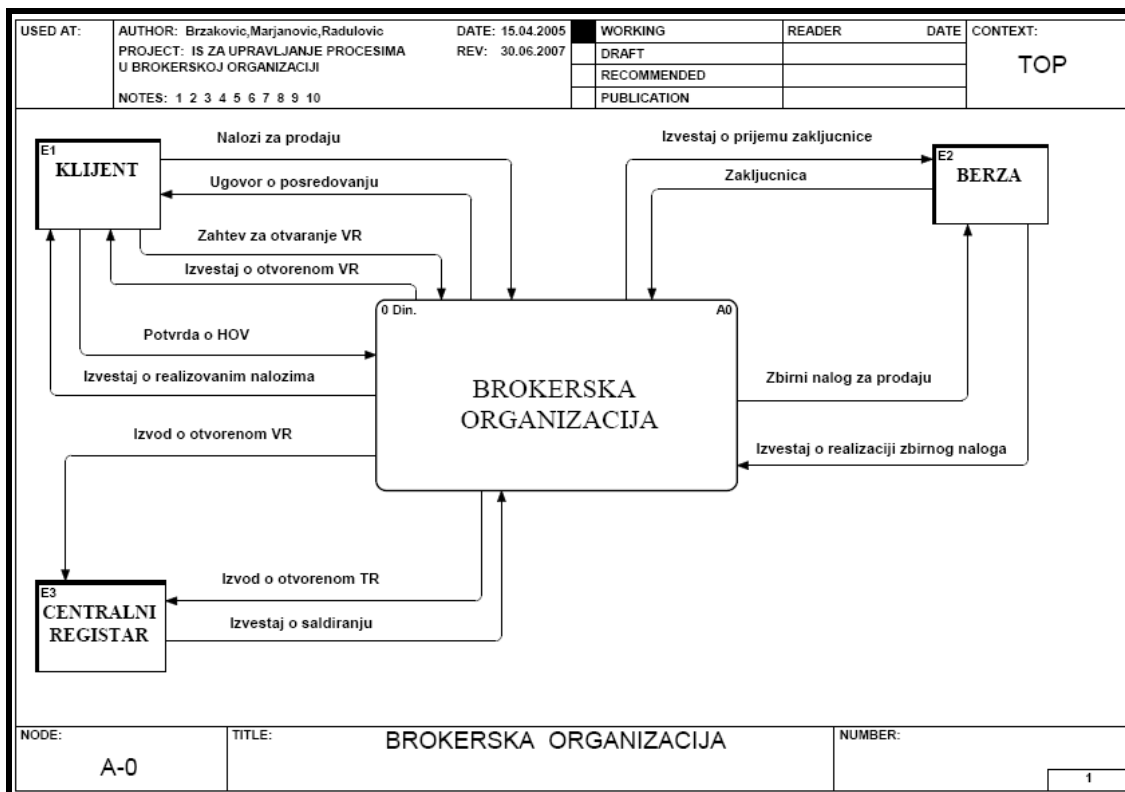
- Informacije o razvoju novih informacionih sistema i informacionih tehnologija
- Informacije o statusu i profilu zaposlenih
- Informacije o angažovanim časovima odsustva radnika u odnosu na ukupan fond časova rada
- Informacije o uslovima rada i radne sredine
- Informacije o položaju i aktivnosti radnika u toku rada (službeni put, rad na terenu, angažovanost u drugim preduzećima,..)
- Informacije o obrazovnim institucijama radi planiranja i realizacije edukacije zaposlenih
- Informacije o sajmovima, naučnim skupovima, seminarima, ...

4. METODOLOGIJA RADA

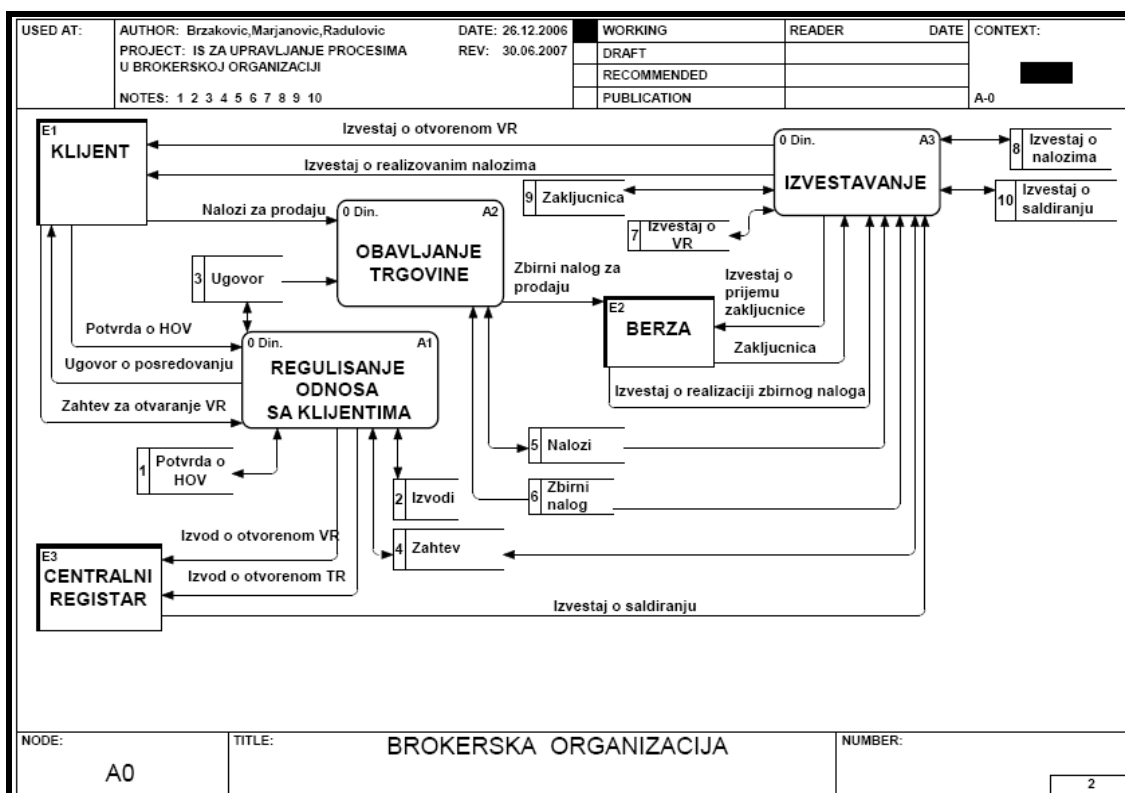
Posle prikupljanja neophodnih podataka pristupa se definisanju procesa (aktivnosti koje se odvijaju) i klasa podataka (dokumenta koja se koriste). Na osnovu toga formiraju se matrice proces \ klasa podataka, proces \ proces, proces \ menadžment i logički podsistemi. IDEF0 je tehnika modeliranja bazirana na kombinaciji grafike i teksta koji su predstavljeni na organizovan i sistematičan način da bi se povećala razumljivost.

Na slici 1. prikazan je dijagram konteksta gde se definiše neposredno okruženje vezano za IS ZA UPRAVLJANJE PROCESIMA U BROKERSKOJ ORGANIZACIJI.

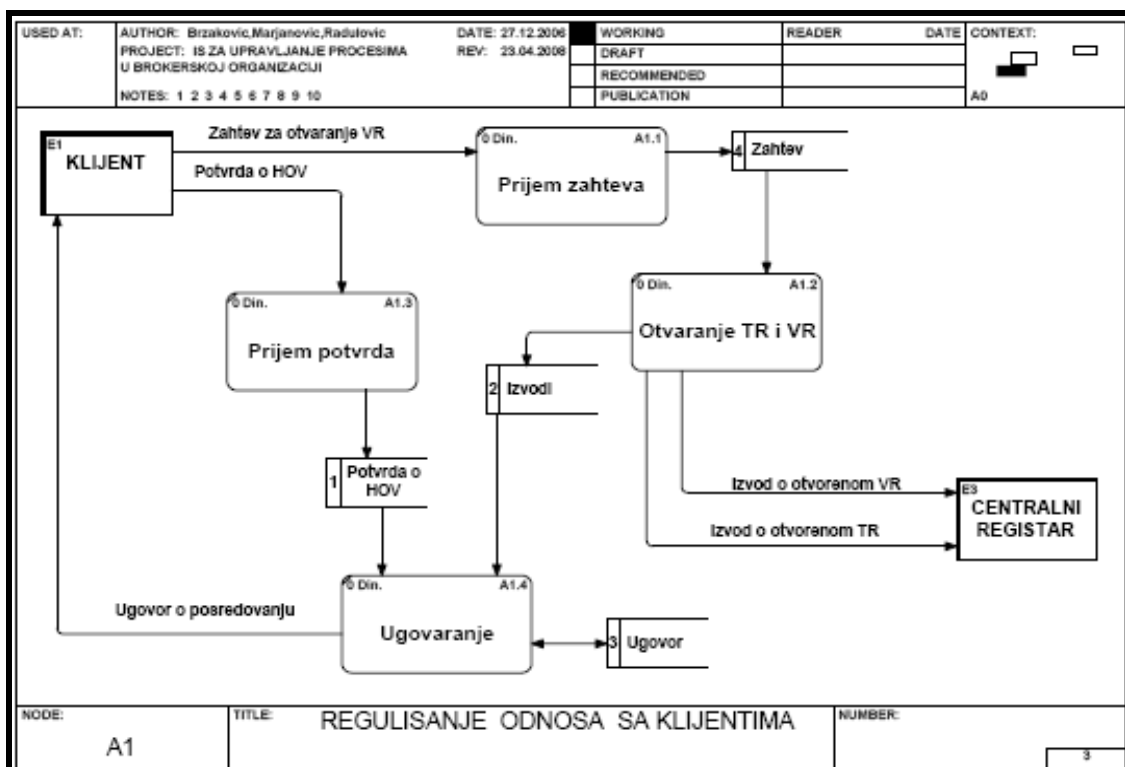
Na osnovu definisane granice sistema prikazane na slici 1. prelazi se na sledeću aktivnost "Definisanje stabla poslova" gde je potrebno uspostaviti vertikalne (hijerarhijske) veze između poslova. Stablo poslova se definiše primenom metode rešavanja problema odozgo na dole (top-down), kada se složeni posao rastavlja na više podređenih poslova a zatim se pristupa rešavanju jednostavnih podređenih poslova. Definisane horizontalnih veza (dekompozicioni dijagram po IDEF0 metodologiji) između poslova treba da definiše povezivanje odgovarajućih informacija definisanih u okviru stabla poslova. Na slici 2 prikazana je struktura formiranja dekompozicionog dijagrama. Poštujući IDEF0 standard odgovarajuće strelice predstavljaju setove dokumenata koje definišemo kao informacije. Svaka informacija na sledećem nivou se deli sve do nivoa aktivnosti gde se kao strelice definišu konkretna dokumenta. Na slici 3 prikazan je dijagram primitivne funkcije.

Slika1. IS ZA UPRAVLJANJE PROCESIMA U BROKERSKOJ ORGANIZACIJI-Dijagram konteksta

Slika2. IS ZA UPRAVLJANJE PROCESIMA U BROKERSKOJ ORGANIZACIJI- Korenski dijagram

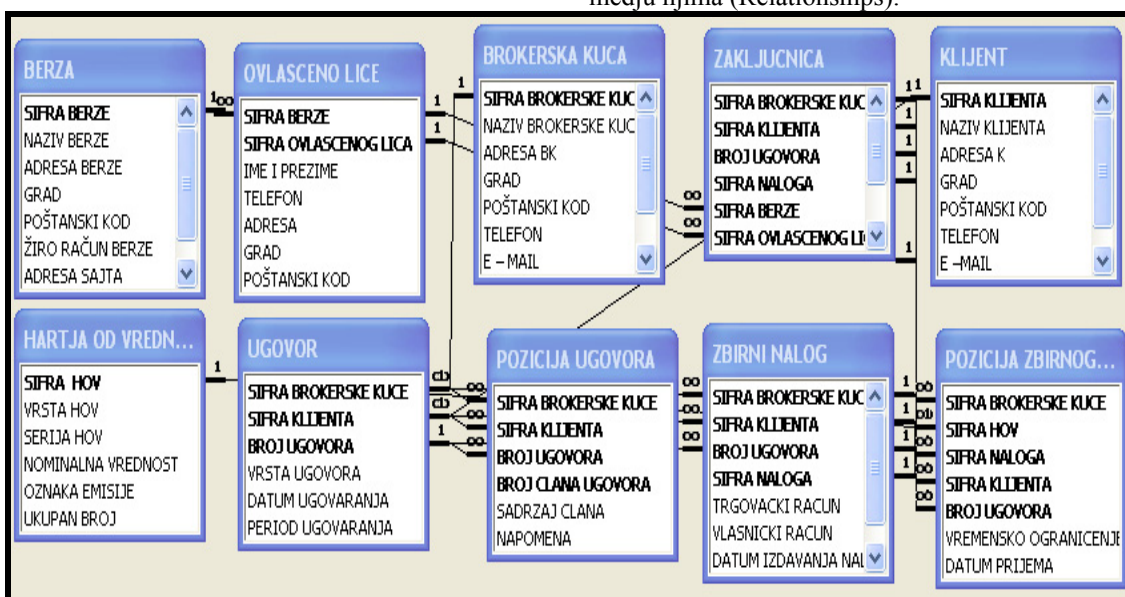

Slika3. Dijagram primitivnih funkcija

Na osnovu formiranog funkcionalnog modela definisanog IDEF0 standardom a realizovanog kroz CASE alat BPwin prelazi se na CASE alat Erwin. Konceptualni model opisuje domen realnog sistema i ne predstavlja model softverskog rešenja. Formalno gledano koncept je ideja, predmet, objekat, što odgovara modelu objekti veze u CASE alatu ERwin. U cilju analize, kojoj i pripada, on

doprinosi dekompoziciji domena problema identifikujući koncepte, attribute i veze.

Na osnovu uradenog modela podataka pristupa se izradi TABELA, gde entiteti iz modela podataka odgovaraju tabelama formiranim kroz neki od DBMS. Relacije između TABELA moraju odgovarati relacijama između entiteta u modelu podataka. Na slici 4 su prikazane tabele i odnosi među njima (Relationships).

Slika4. Relationships (Dijagram zavisnosti entiteta)

5. PRIKAZ REALIZOVANOG PROCESA

Nakon formiranja tabela i definisanja relacija medju njima formiraju se FORME za manipulaciju podacima (unos, izmena,...), kao i UPITI za izdvajanje specifičnih podataka i informacija. Nad

tabelama i upitima formiraju se IZVEŠTAJI koji mogu biti-detaljni,sumarni i izveštaji o izuzecima. Na slikama 5 i 6 prikazane su forme za unos Brokerske organizacije i Klijenta,a na slici 7 forma za obradu Ugovora.

KLIJENT

ŠIFRA KLIJENTA: 4

NAZIV KLIJENTA: Radomir Brzakovic

ADRESA K: Zekinceva 9/2-7

GRAD: Kragujevac

POŠTANSKI KOD: 34000

TELEFON: 319720

E -MAIL: brzijax@yahoo.com

ŽIRO RAČUN: 2341-435-9-131

Record: 4 of 4

Slika5. Unos Klijenta

BROKERSKA ORGANIZACIJA

ŠIFRA BROKERSKE KUĆE: 2

NAZIV BROKERSKE KUĆE: BEOBROKER

ADRESA BK: SAVSKI VENAC 9

GRAD: BEOGRAD

POŠTANSKI KOD: 11000

TELEFON: 526-456

E -MAIL: BEOBROK@PTT.YU

REGISTARSKI BROJ: 125563

ŽIRO RAČUN: 45626-1-45-465

Record: 2 of 3

Slika6. Unos Brokerske organizacije

UGOVOR

ŠIFRA BROKERSKE ORGANIZACIJE: 1

ŠIFRA KLIJENTA: 4

BROJ UGOVORA: 1

VRSTA UGOVORA: PRACENJE HDV

DATUM UGOVARANJA: 28.02.2003

PERIOD UGOVARANJA: 28.04.2004

POZICIJA UGOVORA

	ŠIFRA BROKERSKE ORGANIZACIJE	ŠIFRA KLIJENTA	BROJ UGOVORA	BROJ ČLANA UGOVORA	SADRŽAJ ČLANA
▶	4	4	1	1	PREDMET OVOG UGOVORA JE OTVARA
1	4	4	1	2	KLIRSING CLAN SE OBAVEZUJE DA> KLI
* 1	4	4	1		

Record: 1 of 2

Record: 2 of 5

Slika7. Obrada ugovora

6. ZAKLJUČAK

Savremeno poslovanje karakterišu visoki zahtevi klijenata, žestoka konkurencija, nove tehnologije i novi koncepti i standardi.

Imperativ savremenog poslovanja jeste postojanje savremene i moćne informacione podrške, tj . postojanje razvijenog IS.

Uvođenje IS ZA UPRAVLJANJE PROCESIMA U BROKERSKOJ ORGANIZACIJI uticalo bi znatno na povećanje produktivnosti, smanjenje troškova, povećanje efektivnosti, povećanje kvaliteta usluge, brži pristup važnim informacijama za poslovanje i na povećanje kreativnosti i inovativnosti kroz olakšano praćenje i sistematizaciju neophodnih informacija. Softver za UPRAVLJANJE PROCESIMA U BROKERSKOJ ORGANIZACIJI je realizovan prema internim standardima softverskog inženjeringa, a koji su u skladu sa odgovarajućim ISO standardima iz ove oblasti (ISO 9000-3). Informacioni sistem bi bio, može se reći, mogući odgovor na pritisak konkurencije pošto su

postizanje visokog nivoa kvaliteta, njegovo praćenje i stalno unapređenje glavni razlozi za uvođenje i primenu informacionih tehnologija.

7. LITERATURA

- [1] Veljović, Alempije V.: Projektovanje informacionih sistema, Kompjuter biblioteka, Svetlost – Čačak, 2003.
- [2] Turban, Efraim (City University of Hong Kong) – McLean, Ephraim (Georgia State University) – Wetherbe, James (Texas Tech University): Informaciona tehnologija za menadžment – Transformisanje poslovanja u digitalnu ekonomiju, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva – Beograd, 2003.
- [3] Arsovski, Zora: Informacioni sistemi, CIM Centar, Mašinski fakultet – Kragujevac, 2002.
- [4] Lazarević, Branislav : Skripta iz Baza podataka, FON, 2000.
- [5] Radenković, Božidar : Skripta iz Informacionih sistema, FON, 2001.